R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Stanislava Rizmana a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 12. 9. 2017 ve věci návrhu **nejvyššího státního zástupce** ze dne 19. 10. 2016, č. j. 7 SPR 254/2016 - 35, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti
Mgr. P. K., náměstka vrchního státního zástupce v Olomouci,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněný

Mgr. P. K., nar. X,
náměstek vrchního státního zástupce v Olomouci,

zprošťuje se

návrhu nejvyššího státního zástupce ze dne 19. 10. 2016, č. j. 7 SPR 254/2016 - 35, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce,

který mu kladl za vinu, že

dne 10. 6. 2016 poskytl jako státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci ve funkci náměstka vrchního státního zástupce několik rozhovorů pro různé sdělovací prostředky zejména pro zpravodajské servery novinky.cz, aktualne.cz, idnes.cz a okolo 11:00 hodin telefonický rozhovor do vysílání pořadu České televize Studio ČT24 k tématu tzv. reorganizace celostátních policejních útvarů, a ve kterých mimo jiné záměrně uvedl též, že:

v souvislosti s tím, že Vrchní státní zastupitelství v Olomouci disponuje z trestních řízení, kde je činné, informacemi, že některé osoby v minulosti podporovaly sloučení ÚOOZ s jiným celorepublikovým útvarem Policie České republiky, a to s cílem odstranění plk. Š. z vedení ÚOOZ, přičemž motivací takového jeho odstranění by mohla být snaha některých subjektů nezákonně získávat citlivé informace z probíhajících trestních věcí a

návazně na toto, že výše uvedené podezření shledává Vrchní státní zastupitelství v Olomouci velice závažným, a proto se jím bude dále podrobně zabývat, plánuje provést řadu kroků a mimo jiné vrchní státní zástupce požádal o podání vysvětlení policejního prezidenta generála T. a jeho náměstka generála L., a dále ve stručnosti rozebral, čeho se mají vysvětlení týkat,

a to přesto, že nebyly splněny podmínky pro poskytnutí informací o totožnosti osob předvolaných k podání vysvětlení, tedy policejního prezidenta generála T. a jeho náměstka generála L. podle § 8a až § 8d trestního řádu,

čímž vzbudil ve veřejnosti a sdělovacích prostředcích pochybnosti o odborném postupu Vrchního státního zastupitelství v Olomouci v této věci pochybnostmi o zákonnosti takového informování a správnosti takového postupu,

přičemž tímto svým jednáním porušil povinnost odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zastupitelství stanoví; zejména postupovat odborně, svědomitě a odpovědně, jak je upravena v § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, a povinnost zachovat mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce, jak je stanovena v § 25 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, a dále tímto jednáním ohrozil důvěru v odborný výkon působnosti státního zastupitelství, jak je upraveno v § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství,

čímž měl spáchat

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

protože

tento skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I. Zjištěný skutkový stav

[1] Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

[2] Kárně obviněný jako státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci (dále též „vrchní státní zastupitelství“) zastávající funkci náměstka vrchního státního zástupce poskytl dne 10. 6. 2016 několik rozhovorů pro různé sdělovací prostředky, zejména pro zpravodajské servery novinky.cz, aktualne.cz., idnes.cz, a okolo 11.00 hodin též telefonický rozhovor do živého vysílání pořadu České televize Studio ČT24. Všechny

rozhovory se týkaly tématu reorganizace celostátních policejních útvarů, k němuž kárně obviněný bez bližší specifikace poskytl některé informace.

[3] Kárně obviněný předně uvedl, že ze dvou probíhajících trestních věcí, které jsou vedeny u vrchního státního zastupitelství, vyplývá podezření, podle něhož bylo před třemi lety plánováno sloučení Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (dále jen „ÚOOZ“) s jiným policejním útvarem s celorepublikovou působností, a to za účelem odstranění plk. R. Š. z vedení ÚOOZ. V další živé trestní věci téhož státního zastupitelství pak vzniklo podezření, že motivací takového postupu může být snaha nezákonně získávat a dále nakládat s citlivými informacemi z neskončených trestních řízení, které ze strany plk. R. Š. a jím vedeného policejního útvaru nebyly poskytovány. Proto zamýšlené sloučení ÚOOZ s Útvarem pro odhalování korupce a finanční kriminality (dále jen „ÚOKFK“), o němž se vrchní státní zastupitelství dozvědělo před týdnem z médií a které považuje za překvapivé a neracionální, jej vede k úvahám, zda se najedná o vyústění snahy osob figurujících v uvedených trestních věcech o elegantním zbavení se ředitele ÚOOZ. Uvedené podezření shledává vrchní státní zastupitelství velmi závažným, bude se jím proto podrobně zabývat a za tímto účelem plánuje provedení řady úkonů.

[4] Dále kárně obviněný v médiích uvedl, že nekorigované a urychlené začlenění ÚOOZ do jedné velké policejní centrály, které má být provedeno již ke dni 1. 7. 2016, ohrozí průběh neskončených trestních věcí a v řadě z nich může dojít i ke zmaření účelu trestního řízení. Proto vrchní státní zastupitelství ve dvou živých trestních věcech učinilo opatření směřující k přesunu spisových materiálů a důkazů do svých prostor, intenzivně zvažuje rizika i v dalších kauzách a udělí závazné pokyny vyšetřovatelům ke komunikaci jen se státními zástupci, k nesdělování informací o probíhajících trestních řízeních svým nadřízeným a k jejich nezadávání do informačních systémů policie.

[5] Konečně kárně obviněný v rozhovorech pro sdělovací prostředky zmínil, že vrchní státní zástupce na příští týden telefonicky předvolal k podání vysvětlení policejního prezidenta T. T. a jeho náměstka Z. L., kteří byli v médiích zmíněni jako autoři reorganizace celostátních policejních útvarů. Policejní prezident a jeho náměstek by měli při tomto úkonu uvést bližší podrobnosti k chystané organizační změně a objasnit, jakým způsobem a za jakých okolností byla připravována, aby mohlo být posouzeno, zda uvedené podezření má reálný základ a zda mají být k podání vysvětlení předvolány i další osoby.

[6] Uvedená skutková zjištění vyplývají z monitoringu médií za období od 10. do 13. 6. 2016 a ze záznamu telefonického rozhovoru poskytnutého kárně obviněným do vysílání pořadu České televize Studio ČT 24 ze dne 10. 6. 2016 (http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/216411058060610). Tyto důkazy byly při ústním jednání kárného senátu provedeny na návrh kárného navrhovatele.

II. Obhajoba kárně obviněného

[7] Kárně obviněný ve stanovisku k návrhu na zahájení kárného řízení, ve výpovědi před kárným senátem a v dalším průběhu kárného řízení uvedl následující skutečnosti:

[8] Navrhovatelem mu není kladeno za vinu porušení zákona, nýbrž odlišný výklad § 8d odst. 1 trestního řádu, na základě něhož poskytl informace o předvolání policejního

prezidenta a jeho náměstka k podání vysvětlení, což je výslovně v kárném návrhu uvedeno. Ke kárnému postihu státního zástupce pro odlišný právní názor by však mělo docházet jen zcela výjimečně a pouze v případech excesu při výkladu konkrétní právní normy, jak již v minulosti vyslovil kárný soud ve svých některých rozhodnutích. Obdobný názor zjevně doposud zastával i samotný navrhovatel, který v minulosti nikdy nepodal žádný kárný návrh proti státnímu zástupci jen kvůli odlišnému výkladu zákona či jinému právnímu názoru na jakoukoliv právní otázku, byť bezesporu disponuje celou řadou poznatků o postupech podřízených státních zástupců, jež byly Nejvyšším státním zastupitelstvím shledány chybnými. Nebylo přitom výjimkou, že odlišný výklad zákona podřízeného státního zástupce měl velmi závažné následky, a to i ve vztahu k osobní svobodě jednotlivce. Z obsahu kárného návrhu přitom není zřejmé, proč navrhovatel kvůli odlišnému výkladu zákona využil svého oprávnění kárného žalobce jedině v tomto případě, takže z tohoto pohledu vykazuje podání kárného návrhu jisté prvky libovůle. V této souvislosti působí velmi nepřesvědčivě v něm uvedené tvrzení, že se v tomto případě nejedná o otázku akceptovatelného jiného právního názoru na aplikaci § 8a až 8d trestního řádu, neboť v praxi není ve srovnatelných případech postupováno obdobným způsobem. Ještě nikdy totiž nedošlo k bezprostřednímu ohrožení bezpečnostní situace republiky, které by si vyžadovalo aplikaci § 8d trestního řádu, jako se stalo v dané trestní věci. Navíc k pojmu veřejného zájmu obsaženému v tomto ustanovení neexistuje žádná legální definice, jak ve své závěrečné zprávě konstatovala i příslušná parlamentní vyšetřovací komise, která tento nedostatek vnímala negativně a doporučila jeho odstranění. Tuto otázku neřeší ani judikatura vrcholných soudů a renomované komentáře k trestnímu řádu či odborná literatura vykládají pojem veřejného zájmu jen velmi obecně jako opak zájmu ryze soukromého, aniž by se zabývaly potencionálními situacemi, při nichž by výjimka ze zákazu zveřejnění informací předvídaná v § 8d odst. 1 větě druhé trestního řádu mohla být aplikována.

[9] Z mediálních vyjádření navrhovatele se navíc dá dovodit, že k podání kárného návrhu přistoupil z judikaturních důvodů. Kárný soud má v tomto řízení podle navrhovatele vymezit, co je veřejným zájmem, který podle § 8d odst. 1 trestního řádu odůvodňuje zveřejnit informace, na něž by se jinak vztahoval zákaz zveřejnění, neboť obsah tohoto pojmu není přesný a jednoznačný. Takový postup je však v rozporu s tvrzením navrhovatele o tom, že výklad pojmu veřejný zájem učiněný v dané trestní věci představuje jednoznačné kárné provinění. Navíc podání kárného návrhu z judikaturních důvodů je nepřípadné, protože výkladové nejasnosti a odlišné právní názory přísluší řešit především soudům v konkrétních trestních věcech a navrhovateli, který pro tyto účely disponuje celou řadou nástrojů, mezi něž náleží podle § 12 odst. 1, odst. 2 a § 12d zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“) vydávání pokynů obecné povahy ke sjednocení a usměrnění postupu státních zástupců, vydávání stanovisek ke sjednocení výkladů zákonů a jiných právních předpisů při výkonu působnosti státního zastupitelství a udělování závazných pokynů podřízeným vrchním státním zastupitelstvím v rámci výkonu dohledové činnosti v jakékoli jejich trestní věci. Kárná řízení by proto neměla působit jako způsob vyjasňování sporných právních otázek či obsahu jednotlivých právních pojmů, ale daleko spíše by měl v tomto směru působit nejvyšší státní zástupce.

[10] Skutkové okolnosti popsané v návrhu na zahájení kárného řízení nikterak nezpochybňuje ani nemůže popírat. Je pravdou, že dne 10. 6. 2016 poskytl celou řadu

rozhovorů pro různé sdělovací prostředky a zřejmě jich bylo daleko více, než je zmiňováno v kárném návrhu. V jejich rámci prezentoval stanovisko vrchního státního zastupitelství k jistým podezřením, které pojalo ve vztahu k ohlášené reorganizaci policejních útvarů s celostátní působností. Současně médiím sdělil, že v této souvislosti budou podávat vysvětlení policejní prezident a jeho náměstek.

[11] K tomuto postupu ho vedl historický kontext policejní reorganizace. Informaci o sloučení ÚOOZ s ÚOKFK se vrchní státní zastupitelství dozvědělo 1. 6. 2016 od jednoho novináře, který volal vrchnímu státnímu zástupci a ptal se ho na jeho názor na toto zamýšlené organizační opatření. Do této doby nebylo o chystané, údajně několik měsíců plánované, změně struktury celorepublikových útvarů policie nic známo státním zástupcům vrchních státních zastupitelství ani nejvyššímu státnímu zástupci. Se svými kolegy ji považovali za velmi překvapivou, nezvyklou, překotnou a nevídanou, protože státní zastupitelství nebylo požádáno o vyjádření, do jaké míry se může dotknout přípravného trestního řízení, za které mají státní zástupci primárně zodpovědnost. Navíc chystaná reorganizace útvarů policie s celorepublikovou působností byla v rozporu se všemi podklady, kterými vrchní státní zastupitelství disponovalo a které byly známé i Nejvyššímu státnímu zastupitelství. Generál T. T. totiž ještě v dubnu 2014 v rámci výběrového řízení na funkci policejního prezidenta takovou změnu odmítal, stávající strukturu naopak považoval za vhodnou a prohlašoval, že Policie České republiky má za sebou dost reorganizací a není třeba riskovat její destabilizaci další organizační změnou. Ještě v březnu 2016 policejní prezident v rámci pravidelné výjezdní porady u ÚOOZ vyjadřoval této policejní součásti i jejímu řediteli plk. R. Š. plnou podporu a sliboval, že se zasadí o naplnění neobsazených tabulkových míst, aby mohl útvar efektivně fungovat. V dubnu 2016 byl vytvořen referátník Policejního prezidia související s vytvořením samostatné linie postihu kybernetické kriminality, která se měla stát a nakonec stala součástí ÚOOZ. V tomto referátníku není jediná zmínka o tom, že by tento celostátní policejní útvar měl zaniknout a vzniknout útvar nový, na který by měla být posléze převedena agenda kybernetické kriminality. V květnu 2016 byl představen materiál zabývající se rozvojem areálu Zbraslav, ve kterém byl umístěn ÚOOZ. V něm bylo taktéž plánováno, kde budou jednotlivé policejní útvary sídlit a jak budou spolu kooperovat, přičemž zde nebyla jediná zmínka o jejich sloučení a vytvoření útvaru nového. Konečně v květnu 2016 byla představena i koncepce rozvoje Policie České republiky do roku 2020, ve které opět není jediná zmínka o celorepublikovém útvaru zahrnujícím boj proti organizovanému zločinu i proti korupci a finanční kriminalitě, naopak se v ní počítá s oběma útvary, tedy s ÚOOZ i ÚOKFK. Ze všech informací a materiálů, které mělo vrchní státní zastupitelství k dispozici, bylo tedy jednoznačně patrné, že ještě v polovině května nebyla připravována žádná reorganizace celorepublikových policejních útvarů a že s ní zjevně nikdo nepočítal. Proto na ni ve svých mediálních prohlášeních reagovali oba vrchní státní zástupci a nejvyšší státní zástupce, kteří varovali před takovým unáhleným, nepřipraveným, nepodloženým a koncepčně nebezpečným organizačním opatřením a shodně konstatovali, že ve vztahu k nim jim scházejí potřebné informace.

[12] U těchto mediálních reakcí na zamýšlenou policejní reorganizaci by zřejmě zůstalo, kdyby vrchní státní zastupitelství nedisponovalo informacemi ze tří u něho vedených trestních věcí, které tuto organizační změnu stavěly či mohly stavět do poněkud jiného světla, než že se jedná jen o nějaké zbrklé a neopodstatněné manažerské rozhodnutí. V žádné z těchto dosud neskončených trestních věcí nebyly nikdy obsaženy utajované

skutečnosti ani v nich nemůže být zmařen účel trestního řízení, takže nic nebrání tomu, aby byly v tomto kárném řízení zmíněny.

[13] V první trestní věci vedené vrchním státním zastupitelstvím pod sp. zn. 2 VZV 6/2015 a mediálně označované jako kauza „Vidkun“ jsou aktuálně stíhány čtyři osoby převážně pro trestné činy zneužití pravomoci úřední osoby, podplácení a přijetí úplatku. V této věci probíhalo velmi dlouhé prověřování, v němž byly provedeny odposlechy a sledování osob a věcí s pořízením zvukových záznamů, ze kterých byly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení trestního stíhání. Uvedenými operativními úkony byly zaznamenány jednoznačně zaměřené a úmyslně vedené konspirativní rozhovory, v nichž vysoce postavení policejní funkcionáři protiprávně předávali informace z probíhajících trestních řízení různým vlivným jednotlivcům, aby je tito mohli předávat k dalšímu využití jiným osobám. V některých rozhovorech uskutečněných od počátku roku 2015 hovoří odposlouchávané osoby rovněž o tom, že náměstek policejního prezidenta Z. L. dostal při nástupu do funkce za úkol odrovnat plk. Š., že dostává informace o probíhajících trestních věcech od ředitelů krajských ředitelství policie, kteří jimi disponují ve velkém množství, že tyto pak postupuje policejnímu prezidentovi, jenž je dál předává ministru vnitra, že ho někdy zavolá ministr a někdy premiér, aby od něho získali určité informace, a že policejní prezident má za úkol od ministra vnitra pomoci sociální demokracii. Dále se v těchto odposleších uvádí, že v tomto směru činí jediný problém plk. R. Š., který žádné informace z neskončených trestních věcí nesděluje. K tomu se výslovně v jednom rozhovoru mezi odposlouchávanými osobami uvádí, že náměstkovi policejního prezidenta „V. něco řekne, z kraje mu něco řeknou, Š. mu nic neřekne“. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že vrchní státní zastupitelství v minulosti řešilo úniky informací, které zabránily úspěšnému provedení úkonů trestního řízení, přičemž z velké části k nim docházelo uvnitř ÚOKFK a nikdy ze strany ÚOOZ. Uvedené poznatky z kauzy „Vidkun“ tedy zapadaly do povědomí vrchního státního zastupitelství o tom, že ÚOOZ jako celorepublikový policejní útvar nikdy nepředával informace z živých trestních kauz.

[14] V druhé trestní věci mediálně nazvané jako kauza „N.“ se vrchní státní zastupitelství zabývalo podezřením, že skupina osob usilovala o obsazení významných pozic ve státních organizacích, v subjektech s účastí státu, v bezpečnostních sborech, na státním zastupitelství a na ministerstvu spravedlnosti jimi nakloněnými a s nimi spolupracujícími osobami. V jednotlivých odposleších podezřelí řeší, kdo by měl nastoupit na pozice ministra spravedlnosti, vrchního státního zástupce v Praze, předsedy Nejvyššího kontrolního úřadu či ředitele ÚOKFK. Velkou pozornost věnovali i obsazení ředitele Útvaru zvláštních činností, což je servisní policejní útvar s celostátní působností, který se jako jediný v republice zabývá odposlechy. V této věci byla zachycena i komunikace mezi pracovnicí Úřadu vlády a advokátem z jedné advokátní kanceláře, v níž se domlouvali na potřebě podpory plánu na sloučení ÚOOZ s Národní protidrogovou centrálou za účelem zbavení se plk. R. Š., jenž by tímto organizačním opatřením přišel o místo, přičemž zaměstnankyně Úřad vlády za tento nápad poděkovala a slíbila, že ho předá premiérovi.

[15] Relevantní poznatky byly učiněny i ve třetí trestní věci, o níž se však nebude blíže zmiňovat.

[16] S ohledem na tyto skutečnosti existovalo podezření, že překotná, unáhlená, nepodložená a nijak nevysvětlená policejní reorganizace mohla být výsledkem protiprávních aktivit konkrétních osob, které nemusely mít legitimní cíl spočívající ve zdokonalení potírání závažné kriminality, ale naopak zájem na oslabení či dokonce znemožnění této činnosti, případně alespoň na získávání závažných informací z trestních řízení za účelem jejich dalšího využití. Za této situace vrchní státní zástupce dne 6. 6. 2016 telefonicky požádal o podání vysvětlení policejního prezidenta a jeho náměstka na den 13. 6. 2016, což byl nejbližší možný termín odpovídající jejich časovým možnostem. Oba policejní funkcionáři sepsali o těchto předvoláních záznam, neboť se jimi cítili být dotčeni, a předložili ho ministru vnitra, který jím disponoval nejpozději dne 7. 6. 2016. Od této doby autoři policejní reorganizace i ministr vnitra věděli o tom, že vrchní státní zastupitelství prověřuje, zda toto chystané opatření není výsledkem nelegálních aktivit, jež by mohly naplňovat znaky skutkové podstaty trestného činu. V následujících dnech ministr nekonkrétně odpovídal na dotazy nevyššího státního zástupce týkající se uvedené problematiky a opakovaně se zmiňoval, že o ní nedisponuje potřebnými informacemi. Veřejnosti pak sdělil, že si nechá provést analýzu, zda se připravovaná reorganizace může dotknout nějaké živé kauzy, neboť v takovém případě by ji nepodepsal. Dne 10. 6. 2016 se objevilo ve sdělovacích prostředcích sdělení ministra vnitra, že analýza je hotová s tím, že podle ní se plánované sloučení ÚOOZ a ÚOKFK žádné živé kauzy nedotkne a tento den proto policejní reformu podepíše.

[17] V této situaci hrozícího nebezpečí z prodlení po pečlivém vyhodnocení všech relevantních skutečností, při vědomí znění § 8a až § 8d trestního řádu a po provedení testu proporcionality veřejnosti sdělil, že vrchní státní zastupitelství disponuje závažnými informacemi, které by mohly nasvědčovat tomu, že by se v případě plánované reorganizace policejních útvarů s celostátní působností nemuselo jednat o avizované legitimní manažerské rozhodnutí ve sdílené pravomoci policejního prezidenta a ministra vnitra, nýbrž o trestnou činnost páchanou za účelem odstranění ředitele ÚOOZ nebo získání citlivých informací z probíhajících trestních řízení. Dále se zmínil o tom, že vrchní státní zastupitelství si v souvislosti s chystanou policejní reorganizací ve dvou trestních věcech stáhlo spisové materiály a zajištěné důkazy kvůli obavě z jejich manipulace.

[18] Současně veřejnosti prostřednictvím médií výslovně, záměrně a v přímém úmyslu sdělil, že k prověření tohoto podezření jsou k podání vysvětlení předvoláni policejní prezident a jeho náměstek. Důrazně se však ohrazuje proti tvrzení navrhovatele, že by se o těchto osobách v médiích vyjádřil jako o potenciálně či materiálně podezřelých z trestného činu. Jeho sdělení pro sdělovací prostředky totiž byla velmi strohá a v nich toliko informoval, že vrchní státní zastupitelství z konkrétních trestních věcí, které blíže nezmínil, disponuje informacemi o možné účelovosti, případně protiprávnosti zamýšlené policejní reorganizace, že bude zkoumat, zda tímto postupem nebyly naplněny znaky trestného činu, že za tímto účelem provede celou řadu úkonů a že mezi jinými bude žádat o podání vysvětlení policejního prezidenta a jeho náměstka, kteří byli označováni za autory oznámeného organizačního opatření. V zásadě tedy poskytl informaci o tom, že policejního prezidenta a jeho náměstka je zapotřebí vyslechnout v postavení, které je obdobné jako u svědka, a takto také jejich pozici vnímal.

[19] I na takové osoby se nepochybně vztahuje zákaz zveřejnění informací podle § 8a trestního řádu. V posuzované věci ovšem existovaly okolnosti, z nichž bylo možné dovodit

veřejný zájem odůvodňující poskytnutí informace o plánovaném podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem, jak to umožňuje § 8d odst. 1 věta druhá trestního řádu. Takový veřejný zájem spatřoval a stále spatřuje v akutní hrozbě realizace opatření, jež by mělo zásadní a nezvratné negativní dopady pro trestní řízení vedená v celé České republice, pokud by bylo výsledkem protiprávního jednání třetích osob. Za stávajícího právního stavu přitom neměl možnost obrátit se na žádný orgán, který by mohl být v tomto směru činný. V platném právním řádu totiž citelně chybí ustanovení, které je obsaženo v návrhu nového zákona o státním zastupitelství a podle něhož se v případech ohrožení bezpečnosti republiky může nejvyšší státní zástupce obrátit na předsedu vlády. Platná právní úprava mu tak umožňovala o ohrožení bezpečnosti státu informovat jen veřejnost prostřednictvím sdělovacích prostředků postupem podle § 8d trestního řádu, při jehož aplikaci nebyl vázán povinností mlčelivosti. O její zproštění přitom nebylo možné s ohledem na překotný běh událostí požádat, neboť policejní reorganizace měla být podepsána již dne 10. 6. 2016. Aspoň prostřednictvím veřejnosti tak mohla být kompetentním orgánům, například Bezpečnostní radě státu, poskytnuta informace o ohrožení bezpečnosti země, kterou bylo možné v režimu utajení náležitě projednat a vyhodnotit. Takový postup umožnil vyčkat, zda se podezření potvrdí či nikoli, a následně zásadní a nezvratnou policejní reorganizaci schválit či neschválit. Navíc i veřejnost, která byla v tu dobu zmítána protichůdnými informacemi a komentáři veřejně činných osob a médií, z nichž některé vyjadřovaly vážné obavy z plánované reformy, měla právo vědět, že vrchní státní zastupitelství považuje uvedené podezření za zásadní a závažné, že se jím bude zabývat a že pokládá za nezbytné, aby se k němu vyjádřili i autoři připravované policejní reorganizace. Proto zde existoval veřejný zájem na zveřejnění velmi strohé informace o tom, že policejní prezident a jeho náměstek byli požádáni o podání vysvětlení.

[20] Toto právo veřejnosti na informace přitom významně převažovalo nad zájmem dvou konkrétních fyzických osob na to, aby jejich jméno a příjmení nebylo identifikováno v souvislosti s trestním řízením. K žádnému negativnímu dopadu do osobnostních práv policejního prezidenta a jeho náměstka totiž nemohlo dojít pouhým sdělením veřejnosti, že v souvislosti s šetřením vrchního státního zastupitelství týkajícího se policejní reorganizace budou zváni k podání vysvětlení autoři tohoto zamýšleného organizačního opatřování. Navíc se jednalo o veřejné činitele, kteří měli být vyslechnuti ke skutečnostem souvisejícím s výkonem jejich funkce, což při zvažování proporcionality zásahu do jejích osobnostních práv v kontrastu s veřejným zájmem na bezpečnosti země, řádném fungování justice i policie a odhalování závažné trestné činnosti také hrálo významnou roli. U veřejně činné osoby, která není vyslýchána k soukromým záležitostem, nýbrž jen na způsob výkonu své funkce, totiž v souvislosti s výpovědí před orgány činnými v trestním řízení nemohou již z principu vzniknout difamující účinky zasahující do jejího osobního života. Ostatně ani policejní prezident či jeho náměstek nikdy nehovořili o žádné újmě, která by jim měla být způsobena zveřejněním strohé informace o jejich předvolání k podání vysvětlení. Navíc vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny, která byla zřízena k posouzení předmětné policejní reorganizace, rovněž předem veřejně informovala o osobách, jež bude zvát k výslechu, jakož i o tom, k čemu mají vypovídat. Stalo se tak i v jeho případě a necítil se tímto postupem být jakkoliv dotčen.

[21] Poté, co dne 10. 6. 2016 oznámil veřejnosti, že dojde k podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem, kteří se tím cítili být pohoršení a žádali zasedání Bezpečností rady státu, byl tento ústavní orgán skutečně svolán a dne 14. 6. 2016 se zabýval

výhradně reorganizací Policie České republiky. Výsledkem zasedání Bezpečností rady státu bylo posunutí účinnosti tohoto organizačního opatření původně plánované na 1. 7. 2016 o jeden měsíc, což přivítal nejvyšší státní zástupce, neboť se tím vytvořil časový prostor pro projednání třinácti zásadních připomínek Nejvyššího státního zastupitelství k policejní reorganizaci, jejichž zohlednění bylo nutné k tomu, aby se zabránilo paralyzování bezpečnostních sborů.

[22] Dne 13. 7. 2016, tedy třináct dní po původně předpokládané účinnosti policejní reformy, upozornil nejvyšší státní zástupce policejního prezidenta, že ještě nebyly vypořádány všechny jeho připomínky, které vůči ní vznesl, přičemž uplatnil ještě další připomínky, jejichž akceptace je nezbytná k tomu, aby k naplnění účelu trestního řízení mohlo dojít i v podmínkách nové centrály boje proti organizovanému zločinu. Dále v rámci plánovaného prověřování okolností, za nichž byla připravována policejní reorganizace, získalo vrchní státní zastupitelství referát Policejního prezídia ze dne 31. 5. 2016, který byl předložen Ministerstvu vnitra s navrženým sloučením ÚOOZ a ÚOKFK. V něm se mezi důvody vzniku jednoho útvaru uvádí sdílení informací s tím, že dosud si je každý útvar drží pro sebe, a cílem reorganizace je zabránit jejich zatajování a dosáhnout sladění vhodné doby pro realizaci věci. Tento cíl policejní reorganizace je alarmující za situace, kdy se řešila celá řada úniků z policejních spisů, které vedly ke zmaření realizace v jednotlivých trestních věcech. Ostatně i parlamentní vyšetřovací komise dospěla k závěru, že koncepční nebo strategické materiály zpracované tehdejším Policejním prezídiem neřešily otázku slučování útvarů s celostátní působností ani se o něm nezmiňovaly a že tato organizační změna zřejmě proběhla s cílem mít sjednocený přehled o probíhajících trestních řízeních. V této souvislosti je nutné opět zmínit odposlech provedený v kauze „Vidkun“, v němž se ve vztahu k náměstkovi policejního prezidenta a k informacím z probíhajících trestních řízení uvádí, že mu z kraje něco řeknou, V. (ředitel ÚOKFK - poznámka soudu) mu něco řekne, ale Š. mu nic neřekne.

[23] Podle názoru kárně obviněného tedy zveřejnění informace o plánovaném podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem bylo učiněno v souladu se zněním § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu, neboť takový postup odůvodňoval veřejný zájem, který převažoval nad právem na ochranu soukromí dotčených osob. Jestliže kárný senát podmínky pro použití tohoto ustanovení neshledá, má kárně obviněný za to, že se jedná toliko o nesprávný výklad aplikované právní normy, který nemá excesivní povahu a nenaplňuje tak znaky skutkové podstaty kárného provinění.

III. Důkazy provedené na návrh kárně obviněného

[24] Kárně obviněný v rámci své obhajoby předložil či navrhl obstarání následujících listinných důkazů, jimiž kárný senát provedl dokazování v rámci ústního jednání. V nich se uvádějí tyto skutečnosti vztahující se k jednotlivým tvrzením kárně obviněného o dosavadním přesvědčení navrhovatele o naprosté výjimečnosti kárného postihu státního zástupce za odlišný právní názor, o absenci legální definice pojmu veřejného zájmu, o podání kárného návrhu z judikaturních důvodů, o nezbytnosti podání vysvětlení policejního prezidenta a jeho náměstka, o neexistenci žádného orgánu veřejné moci příslušného k získávání informací o ohrožení bezpečnosti státu od státního zastupitelství a o zamýšleném odstranění tohoto nedostatku v návrhu nového zákona o státním zastupitelství, o vážných obavách soustavy státních zastupitelství a médií z plánovaného sloučení dvou celorepublikových policejních útvarů a s tím spojeného jednotného

získávání informací o nejzávažnějších živých trestních kauzách, jakož i o v minulosti zjištěném nelegálním získávání takových informací osobami ve vysokých pozicích v bezpečnostních sborech.

[25] V článku „Trestat se má i špatné chování“, který byl otištěn v Lidových novinách dne 20. 10. 2014, je citován navrhovatel, který uvedl: „*Odmítám odpovědnost státních zástupců dovozovat z toho, zda uspějí, či neuspějí u soudu. Tím bychom dosáhli pouze toho, že státní zástupci by se báli žalovat některé věci, zejména věci neprozkoumané a nové.*“.

[26] V závěrečné zprávě Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny k prověření, zda nedocházelo k protiprávnímu jednání v souvislosti s možným neoprávněným získáváním spisů orgánů činných v trestním řízení nebo informací z těchto spisů a zda informace takto získané nebyly zneužívány k ovlivňování politické soutěže nebo destabilizaci demokratického právního státu se uvádí: „*Problémem zůstává, že popisů, vymezení, definicí, apod., které se snaží vystihnout podstatu pojmu „veřejný zájem“, je vícero, avšak neexistuje taková, která by převyšovala ostatní, tedy taková, která by byla považována za rozhodnou, zásadní nebo dokonce univerzální. Slovní spojení „veřejný zájem“ je součástí Listiny, trestního řádu, tiskového zákona, občanského zákoníku, zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, zákona o střetu zájmů, o ochraně přírody a krajiny, o drahách atd. S pojmem „veřejný zájem“ tedy pracuje v českém právním řádu nemálo předpisů, a to i nejvyšší právní síly, ale vymezení tohoto slovního spojení v drtivé většině chybí (výjimku může představovat např. zákona o drahách, kdy však definici tímto zákonem formulovanou lze užít vylučte pro potřeby tohoto zákona). Slovní spojení „veřejný zájem“ tak zůstává pojmem neurčitým, který musí být v každém jednotlivém případě posuzován a v případě rozporu s danou situací formulován, resp. zjišťován či přezkoumáván soudem. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 As 65/2012-161uvedl, že jediným, kdo je oprávněn definovat pojem „veřejný zájem“ je moc zákonodárná. ... Komise doporučuje Poslanecké sněmovně vyzvat vládu, aby zvážila předložení návrhu zákona, který bude obsahovat změnu zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v platném znění tak, že bude upřesněna definice veřejného zájmu při získávání a uveřejňování informací z trestního řízení.*“.

[27] V rozhovoru pro publicistický pořad Otázky Václava Moravce ze dne 23. 10. 2016 navrhovatel sdělil: „*U toho kárného senátu se v podstatě bude jednat o vyjasnění, zda to, jak bylo postupováno v této věci, zda bylo postupováno ve veřejném zájmu, poněvadž v podstatě ten trestní řád, ten § 8d umožňuje za určité situace, za určité výjimečné situace sdělit i jména zúčastněných osob na trestním řízení za předpokladu, že je dán veřejný zájem. To znamená, to znamená, tam se lišíme v pohledu. Olomoucké státní zastupitelství se domnívá, že veřejný zájem byl dán, já se domnívám, že nebyl. A to je věc, která se bude řešit u toho Nejvyššího správního soudu.*“. V rozhovoru pro Mladou frontu DNES ze dne 7. 11. 2016 navrhovatel uvedl: „*Proč jsem podal kárnou žalobu? Přípravné trestní řízení je neveřejné. Existuje jen jedna výjimka, pokud by převážil veřejný zájem, pak můžeme osobu konkretizovat. Kárnou žalobu jsem podal, aby proběhl spravedlivý proces a abychom zjistili, co to je veřejný zájem. V tomto směru jsme se s dotyčným kolegou neshodli. On říkal, že tam veřejný zájem vidí. Já ho tam naopak neshledávám, a to i s ohledem na okolnosti, za jakých vše proběhlo.*“ Na následující dotaz novináře: „*Takže ani vy si tím nejste stoprocentně jist a je to takové osahávání terénu?*“ navrhovatel odpověděl: „*Máme zde příležitost, aby nám soud určil, co to je veřejný zájem.*“.

[28] V přípise ředitele odboru závažné hospodářské a finanční kriminality Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 NZN 227/2016 - 104, se uvádí: „*Současně sděluji, že přezkoumání předložených spisových materiálů včetně Vašeho podrobného vyjádření jsem v rámci výkonu dohledu dospěl k závěru, že byly dány zákonné (věcné) důvody a podmínky k rozhodnutí předvolat policejního prezidenta T. T. a náměstka policejního prezidenta Z. L. k podání vysvětlení, která byla s těmito osobami provedena dne 13. 6. 2016. Vrchní státní zastupitelství v Olomouci tudíž nepostupovalo nezákonně, pokud (společně s policejním orgánem ÚOOZ) vyslechlo (formou podání vysvětlení) policejního prezidenta T. T. a jeho náměstka Z. L..*“.

[29] V ustanovení § 53 odst. 1 vládního návrhu zákona o státním zastupitelství (sněmovní tisk
č. 789/0, VII. volební období Poslanecké sněmovny, www.psp.cz), se uvádí: „*Státní zastupitelství prostřednictvím nejvyššího státního zástupce poskytne informace v nezbytném rozsahu předsedovi vlády, a to i na jeho žádost, je-li zjevné, že je nebo může být závažným způsobem dotčen důležitý zájem obrany, bezpečnosti, mimořádně závažný zájem ekonomický nebo zahraniční nebo jiný obdobný zájem České republiky; takovéto informace mohou být poskytnuty ministru spravedlnost na jeho žádost. Za tím účelem může nejvyšší státní zástupce požadovat informace u kteréhokoli nižšího státního zastupitelství. Povinnost mlčenlivosti podle tohoto zákona tím není dotčena.*“. V důvodové zprávě k tomuto návrhu zákona se uvádí: „*Stávající úprava nijak neřeší možnost informovat jiné orgány veřejné moci. Dnes je tedy sporné, zda lze informace získané v souvislosti s výkonem působnosti státního zastupitelství (zejména z trestního řízení) poskytovat jiným orgánům veřejné moci, protože výslovná úprava zpravidla chybí. Některé právní předpisy zakotvují informační povinnost o zjištěném porušení zákona v činnosti určitého orgánu vůči nejvyššímu státnímu zástupci (informační povinnost parlamentního kontrolního orgánu ohledně některých zpravodajských služeb), na druhé straně nemá státní zastupitelství (ani nejvyšší státní zástupce osobně) výslovně upravenu možnost informovat příslušné orgány ani o závažných porušeních zákona, jejichž řešení spadá do jejich působnosti. ... Kromě poskytování informací orgánům veřejné moci (tj. nejen Ministerstvu spravedlnosti, ale i jiným orgánům veřejné moci), pokud je potřebují k výkonu své působnosti, se upravují bližší podmínky pro podávání informací z důvodu zájmu na zajištění základních zájmů státu, zejména obrany státu. Vzhledem k výjimečnosti důvodů pro podávání informací o těchto případech bude oprávnění poskytovat tyto informace svěřeno přímo nejvyššímu státnímu zástupci.*“.

[30] V analytickém materiálu Nejvyššího státního zastupitelství „K problematice možnosti náměstka policejního prezidenta pro trestní řízení získávat informace z trestního řízení v živých trestních věcech“ ze dne 15. 7. 2016, sp. zn. 1 SL 119/2016, se zdůrazňuje, že náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování nemá postavení vedoucího pracovníka útvarů policie s celostátní působností či krajských ředitelství policie nebo jejich územních odborů, nedisponuje tedy ani jejich pravomocemi a získávání informací z konkrétních trestních věcí z jeho strany by proto mělo být jen zcela výjimečné vzhledem k tomu, že jeho úloha a pravomoci se týkají především obecných otázek koncepce, řízení koordinace a kontroly činnosti Policie České republiky.

[31] Ve zprávě Nejvyššího státního zastupitelství o činnosti státního zastupitelství za rok 2015 ze dne 23. 6. 2016, sp. zn. 4 NZN 602/2016, se uvádí: „*VSZ v Olomouci poukazuje na případy podezření z trestné činnosti policistů (úniky informací z trestních spisů, ovlivňování*

trestních řízení, organizovaná trestná činnost spočívající v obchodování s informacemi o trestních kauzách). Tyto trestní věci jsou vysoce závažné, a to i s přihlídnutím k tomu, že řada případů ukazuje na špatný stav Policie ČR a na rozsáhlé prorůstání zločinu či klientelistických vazeb do struktur Policie ČR (příp. i Generální inspekce bezpečnostních sborů), a to i do vysokých pozic, kde se koncentrují důvěrné a citlivé informace o trestních kauzách, což fakticky znemožňuje úspěšný a účinný boj se zločinem.“.

[32] Ve zprávě Nejvyššího státního zastupitelství o činnosti státního zastupitelství za rok 2016 ze dne 19. 6. 2017, sp. zn. 4 NZN 602/2017, se uvádí: „*Pokud jde o poznatky k fungování Národní centrály proti organizovanému zločinu a jejích organizačních složek, v kvalitě a aktivitě jednotlivých příslušníků a skupinových výkonných složek přetrvává negativní rys dřívějšího policejního orgánu Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality, tedy nevyrovnanost a přílišná variabilita v kvalitě a kvantitě věcí uvnitř jednoho orgánu. Příkladem kvalitního a aktivního plnění úkolů je především Sekce závažné hospodářské trestné činnosti a dále i Sekce organizovaného zločinu, příkladem opačným je Sekce finanční kriminality, v rámci které je opakovaně indikována nedostatečně kvalitní činnost i nedostatky v komunikaci s dozorovými státnímu zástupci. Efektivní spolupráce je realizována s regionálními expoziturami NCOZ. Obecně je však dosud pociťovaným problémem znatelná institucionální a personální nestabilita nově budovaného útvaru. Sloučení mělo negativní vliv na některé trestní věci, a to především v důsledku odchodu konkrétních zpracovatelů od Policie ČR, ale také obecně v důsledku nutnosti vyřešit řadu provozních záležitostí týkajících se chodu nového útvaru. Tyto negativní vlivy však nelze zatím doložit kvantitativními ukazateli, neboť jsou zjišťovány na základě hodnocení postupu policejních orgánů v konkrétních věcech v rámci dozorové činnosti státních zástupců. Průběžně se snižuje počet věcí zahajovaných zcela nově, a to zejména věcí vyhledaných operativně pátrací činností policie, zatímco na přibližně stejné úrovni zůstává počet věcí tzv. vyloučených, kdy jde většinou již o starší věci. Na druhou stranu nelze v této chvíli konstatovat, že by pokles počtu nově vyhledaných a zahájených trestních věcí byl zapříčiněn jen vytvořením NCOZ. K výraznějšímu poklesu nápadu zcela nových případů totiž poprvé došlo již v roce 2015, kdy tomu však bylo jednoznačně v reakci na mimořádně vysoké zatížení obou útvarů velkým počtem trestních věcí z let 2013 a 2014, navíc se mnohdy jednalo o mimořádně rozsáhlé a složité případy. Pokles vyhledávací činnosti lze akceptovat jen v relativně krátkém časovém období, rozhodně by se neměl opakovat v letošním roce, který lze považovat z hlediska hodnocení činnosti NCOZ za klíčový.“.*

[33] Devět článků publikovaných v době od 1. 6. do 8. 6. 2016 na akualne.cz, lidovky.cz, idnes.cz, nfpk.cz, transparency.cz a vrattenamstat.cz, které se zabývaly připravovanou policejní reformou a za jejího autora označilo náměstka policejního prezidenta Z. L., vyjádřilo obavy z možné účelovosti tohoto organizačního opatření spočívající ve snaze zbavit se ředitele ÚOOZ, z destabilizace Policie České republiky a z ohrožení nezávislosti vyšetřování závažných trestních kauz, přičemž o budoucí činnosti nového sloučeného policejního útvaru a o možném úniku informací o živých trestních věcech se kriticky zmiňoval i nejvyšší státní zástupce.

IV. Právní posouzení skutku uvedeného v kárném návrhu

[34] Kárně obviněný ve své obhajobě podepřené důkazy provedenými na jeho návrh nikterak nezpochybnil učiněná skutková zjištění a naopak uvedl, že informaci o plánovaném podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem v trestní věci, v níž bylo prováděno šetření skutečného účelu reorganizace celostátních policejních útvarů,

zveřejnil záměrně, po pečlivém uvážení a v přímém úmyslu, neboť v takovém postupu shledal veřejný zájem. Podstatou projednávané kárné věci je tak právní posouzení skutku uvedeného v kárném návrhu.

[35] Na poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných se vztahuje
§ 8a až § 8d trestního řádu. Ustanovení § 8a upravuje podmínky, za kterých orgány činné v trestním informují o své činnosti, jakož i výčet druhů informací, které nelze zveřejnit.

[36] Podle § 8a odst. 1 trestního řádu *při poskytování informací o své činnosti veřejnosti orgány činné v trestním řízení dbají na to, aby neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2). V přípravném řízení nesmějí zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka.* Podle § 8a odst. 2 trestního řádu *při poskytování informací podle odstavce 1 orgány činné v trestním řízení zvlášť dbají na ochranu osobních údajů a soukromí osob mladších 18 let.* Podle § 8a odst. 3 trestního řádu *orgány činné v trestním řízení informují o své činnosti veřejnost poskytováním informací podle odstavce 1 veřejným sdělovacím prostředkům; poskytnutí informací odepřou z důvodů ochrany zájmů uvedených v odstavcích 1 a 2. Vyhradí-li si v přípravném řízení státní zástupce právo poskytnout informace o určité trestní věci, může je policejní orgán poskytnout jen s jeho předchozím souhlasem.*

[37] V ustanovení § 8d trestního řádu jsou pak obsaženy určité výjimky ze zákazu zveřejňování informací o trestním řízení.

[38] Podle § 8d odst. 1 trestního řádu *informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze v nezbytném rozsahu zveřejnit pro účely pátrání po osobách, pro dosažení účelu trestního řízení, nebo umožňuje-li to tento zákon. Uvedené informace lze také zveřejnit, odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby; přitom je třeba zvlášť dbát na ochranu zájmů osoby mladší 18 let.* Podle § 8d odst. 2 trestního řádu *informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze také zveřejnit, pokud osoba, jíž se zákaz zveřejnění týká, udělila ke zveřejnění informace výslovný souhlas. Zemřela-li nebo byla-li tato osoba prohlášena za mrtvou, souhlas se zveřejněním informací je oprávněn udělit její manžel, partner nebo její děti, a není-li jich, její rodiče; v případě osoby mladší 18 let nebo osoby s omezenou svéprávností její zákonný zástupce nebo opatrovník. Souhlas se zveřejněním informací nemůže udělit osoba, která je pachatelem trestného činu spáchaného vůči osobě, jež zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou.* Podle § 8d odst. 3 trestního řádu *informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze také zveřejnit, pokud osoba, jíž se zákaz zveřejnění týká, zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou a není-li žádné osoby oprávněné udělit souhlas se zveřejněním podle odstavce 2.*

[39] Pro nyní posuzovanou kárnou věc je podstatný zákaz zveřejňování informací umožňujících zjištění totožnosti osob v přípravném řízení, který je zakotven v § 8a odst. 1 větě druhé trestního řádu. Tento zákaz směřuje k naplnění ústavního práva na ochranu soukromí dotčených osob, zásady presumpce neviny a k maximálnímu omezení difamujícího účinku trestního řízení na osobu, vůči které je trestní věc vedena a u níž nebude podezření z trestného činu nakonec potvrzeno. Ze zákazu zveřejňování informací

umožňujících zjištění totožnosti osob vyplývá nepřípustnost sdělení veřejnosti, že v určité trestní věci bude zahájeno trestní stíhání nebo učiněn jiný významný procesní postup svědčící o existenci podezření ze spáchání trestného činu, aniž by byl takový úkon proveden. Dále orgány činné v trestním řízení nesmějí sdělovat plné jméno a příjmení podezřelého, obviněného či jiné dotčené osoby, případně další údaje, na základě nichž by je bylo možné identifikovat, ledaže by s tím sami souhlasili nebo se ve vztahu k předmětnému trestnímu řízení v médiích vyjádřili nebo v souvislosti s ním již vešli ve známost (srov. Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář, 7. vydání, C. H. Beck, Praha 2013, výklad § 8a, str. 146 a násl.). Porušení zákazu poskytování informací o plánovaném a doposud nerealizovaném úkonu v trestní věci a uvádění údajů umožňujících ztotožnění dotčené osoby bývá přitom závažnější, pokud se ho orgány činné v trestním řízení dopustí na samém počátku šetření, kdy často ještě nemohou náležitě posoudit, zda byl vůbec spáchán trestný čin a zda se ho dopustila určitá osoba, neboť ta je v takovém případě vystavena nejvyššímu riziku difamujícího účinku.

[40] Kárně obviněný ve vztahu k šetření skutečností vztahujících ke zjištění účelu reorganizace celostátních policejních útvarů ve sdělovacích prostředcích buď přímo uváděl, že v této trestní věci budou podávat vysvětlení policejní prezident T. T. a jeho náměstek Z. L., nebo tyto osoby identifikoval uvedením jejich nejvyšších funkcí v policejním sboru a zmínkou o tom, že jsou v médiích považovány za autory chystané policejní reorganizace. Navíc informoval veřejnost prostřednictvím sdělovacích prostředků o předvolání policejního prezidenta a jeho náměstka k podání vysvětlení ještě před provedením těchto úkonů a na počátku šetření poznatku o možném spáchání trestního činu v souvislosti s reorganizací celostátních policejních útvarů.

[41] V důsledku uvedeného postupu kárně obviněného tak v předmětné trestní věci nepochybně došlo k zveřejnění informace umožňující zjištění totožnosti osob v přípravném řízení, což je podle § 8a odst. 1 věty druhé trestního řádu výslovně zakázáno.

[42] Informace o trestním řízení, na které se jinak vztahuje zákaz zveřejnění, však lze podle § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu zveřejnit, odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby.

[43] Slovní spojení „veřejný zájem“ je neurčitým právním pojmem, který není v uvedeném ustanovení blíže vymezen. Je možné ho vyložit jen rámcově jako opak zájmu ryze soukromého, tedy jako zájem obecný či obecně prospěšný, který v zásadě sdílí společnost jako celek (srov. Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář, 7. vydání, C. H. Beck, Praha 2013, výklad § 8d, str. 162 a násl.). Přitom pouze zákonodárce je oprávněn formulovat výčet jednotlivých veřejných zájmů, které by mohly prolomit zákaz zveřejňování určitých informací o trestním řízení. Jelikož však trestní řád neobsahuje legální definici pojmu veřejného zájmu, je úkolem orgánů činných v trestním řízení v každém jednotlivém případě s ohledem na jeho specifické skutkové okolnosti zjistit, zda existuje veřejný zájem na poskytnutí informací, konkretizovat ho a následně ho z hlediska potřebnosti a závažnosti poměřit s osobnostními právy dotčeného subjektu.

[44] Z těchto důvodů nemůže kárný senát obecně vymezit, co je veřejným zájmem ve smyslu
§ 8d odst. 1 věty druhé trestného řádu. Pokud tedy navrhovatel očekával, že v tomto kárném řízení by mohl být pojem veřejného zájmu pro účely poskytování informací o

trestním řízení upřesněn pro neurčitý okruh případů, jak vyplývá z části jeho mediálních vystoupení zmíněných v obhajobě kárně obviněného, pak tento předpoklad nebyl reálný. Na druhou stranu však nelze souhlasit s tvrzením kárně obviněného, že kárný návrh byl podán z judikaturních důvodů za účelem objasnění neurčitého právního pojmu. Předně ani taková pohnutka by nebránila projednání návrhu na zahájení kárného řízení, neboť ten splňoval všechny zákonné náležitosti nezbytné k tomu, aby mohl být projednán. Navrhovatel však vyslovil v kárném návrhu jasný právní názor, podle něhož v dané trestní věci nebyl dán veřejný zájem na zveřejnění informací umožňujících zjištění totožnosti osob. Ostatně tento úsudek vztahující se jen k tomuto konkrétnímu případu navrhovatel vyjádřil i v předmětných rozhovorech pro sdělovací prostředky.

[45] Kárný senát se tedy mohl zabývat jen tím, zda v předmětné trestní věci byl s ohledem na její povahu a závažnost dán veřejný zájem, jenž by za použití § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu umožnil zveřejnění některých informací vztahující se k tomuto případu. Takový veřejný zájem přitom nalezl v naplnění hlavního účelu trestního řízení, který podle § 1 odst. 1 věty první trestního řádu spočívá v náležitém zjištění všech trestných činů a potrestání jejich pachatelů a který měl být podle poznatků vrchního státního zastupitelství ohrožen zamýšlenou policejní reorganizací. Ohrožení tohoto veřejného zájmu podle názoru kárného senátu odůvodňovalo zveřejnění informací kárně obviněným o tom, že Vrchní státní zastupitelství v Olomouci s ohledem na zjištění učiněná v trestních věcech u něho vedených pojalo podezření, podle něhož skutečným účelem chystané reformy policejních útvarů s celostátní působností je snaha odstranit plk. R. Š. z postu ředitele ÚOOZ a získat přístup k informacím z probíhajících trestních řízení, že toto podezření shledává velmi závažným a bude se jím proto podrobně zabývat, že za tímto účelem plánuje provedení celé řady úkonů a že učinilo opatření snižující riziko možných úniků z živých trestních kauz.

[46] V této souvislosti je nutné zdůraznit, že obavy vrchního státního zastupitelství z možného nezákonného motivu zamýšleného organizačního opatření měly určité opodstatnění na základě obsahu sms komunikace a odposlechů zaznamenaných v kauzách „N.“ a „Vidkun“, které jsou součástí spisu Vrchního státního zastupitelství v Olomouci sp. zn. 6 VZN 405/2016, později vedeného u Vrchního státního zastupitelství v Praze pod sp. zn. 4 VZN 234/2016. V tomto spisovém materiálu, jímž kárný senát provedl důkaz z vlastní iniciativy, byly založeny záznamy o podání vysvětlení policejním prezidentem, jeho náměstkem a dalšími osobami v rámci šetření skutečného účelu reorganizace policejních útvarů s celorepublikovou působností. Dále koncepční a strategické materiály zpracované za působení policejního prezidenta a jeho náměstka slučování útvarů s celostátní působností neřešily a ani se o něm nezmiňovaly, jak se uvádí v obhajobě kárně obviněného, které byla potvrzena závěrečnou zprávou Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny pro prověření činnosti příslušníků Policejního prezídia České republiky, Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Policie České republiky a státních zástupců Vrchního státního zastupitelství v Olomouci v souvislosti s reorganizací Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Policie České republiky a Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality Policie České republiky k 1. srpnu 2016 (sněmovní dokument č. 5661, VII. volební období Poslanecké sněmovny, www.psp.cz), kterou kárný senát doplnil dokazování také na základě vlastního podnětu. Podle této zprávy parlamentní vyšetřovací komise dokonce zástupci Policejního prezidia neměli v souvislosti s návrhem organizační změny zpracovány žádné aktuální a podrobné analýzy nebo statistiky, které

by podporovaly jimi prezentované důvody policejní reorganizace, a toliko se odvolávali na strategické a koncepční materiály z předchozích období.

[47] Předmětná organizační změna nebyla v odposleších řešena a ani v nich nejsou zachyceny rozhovory policejního prezidenta či jeho náměstka, ve kterých by se zmiňovali o své snaze odstranit plk. Š. z pozice ředitele ÚOOZ či získávat citlivé informace z živých kauz, nýbrž toliko tvrzení jiných vysokých policejních důstojníků, že policejní prezident a jeho náměstek takto postupují. Neexistence podkladových materiálů pro chystané začlenění ÚOOZ do Národní centrály pro boj s organizovaným zločinem sama o sobě nemůže svědčit o trestnosti tohoto organizačního opatření. Ostatně šetření vztahující se ke zjištění skutečného účelu reorganizace celostátních policejních útvarů podezření ze spáchání trestného činu nepotvrdilo, nevedlo ani k zahájení úkonů trestního řízení a skončilo založením poznatku Vrchního státního zastupitelství v Olomouci bez dalšího opatření, jak vyplývá z informace státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 19. 7. 2017, č. j. 4 VZN 234/2016 - 39, kterou si kárný senát rovněž vyžádal a provedl jí důkaz. Také podle zmíněné závěrečné zprávy vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny zabývající se okolnostmi policejní reorganizace nebylo prokázáno, že toto organizační opatření bylo provedeno s cílem odstranit plk. R. Š. z pozice ředitele ÚOOZ ani že policejní prezident či jeho náměstek nezákonně získávali informace z probíhajících trestních řízení či je poskytovali neoprávněným osobám.

[48] Nicméně s ohledem na shora uvedené skutečnosti zde v rozhodné době existovala jistá míra pravděpodobnosti, že by k takovému nezákonnému jednání mohlo dojít a že tak chystaná organizační změna bude mít negativní dopady na některé trestní věci vedené v České republice. S ohledem na skutečnosti uvedené v obhajobě přitom kárně obviněný skutečně mohl poskytnutí zmíněných, obecně formulovaných, informací sdělovacím prostředkům považovat za jedinou možnost, jak této akutní hrozbě zabránit, obzvláště za situace, kdy reorganizace celostátních policejních útvarů měla být ve stejný den aprobována. Proto je možné učinit závěr, že zveřejnění informace o závažném podezření z nezákonné motivace chystané policejní reformy, o potřebě důkladného prošetření uvedeného podezření a o přijetí opatření eliminujících rizika organizační změny na živé trestní kauzy odůvodnil veřejný zájem na naplnění účelu trestního řízení ve všech trestních věcech.

[49] Zveřejnění uvedených informací však nebylo kárně obviněnému v návrhu na zahájení kárného řízení vytýkáno. V něm mu bylo kladeno za vinu jen zveřejnění údaje, že v rámci šetření skutečného účelu zamýšlené reorganizace celostátních policejních útvarů byli k podání vysvětlení předvoláni policejní prezident a jeho náměstek, neboť nebyly splněny podmínky pro poskytnutí informací veřejnosti o totožnosti dotčených osob.

[50] Kárný senát se s tímto názorem navrhovatele ztotožňuje. Zveřejnění informací, že Vrchní státní zastupitelství v Olomouci na základě zjištění učiněných v jím vedených trestních věcech pojalo závažné podezření, podle něhož může být skutečnou motivací chystané reformy celorepublikových policejních útvarů odstranění plk. R. Š. z postu ředitele ÚOOZ a získání přístupu k citlivým informacím z živých trestních kauz, že toto podezření bude pečlivě prošetřeno formou provedení celé řady úkonů a že byla přijata opatření na zabránění úniků z policejních spisů, by totiž bylo dostatečným opatřením k odvrácení hrozby, kterou kárně obviněný v uvedené organizační změně spatřoval. Již samotné poskytnutí uvedených informací médiím totiž bylo způsobilé u veřejnosti vyvolat

dostatečnou představu o obsahu a povaze nebezpečí, které v souvislosti s chystanou reorganizací policejních útvarů s celostátní působností mělo hrozit veřejnému zájmu na naplnění účelu trestního řízení ve všech trestních kauzách. Zveřejnění informace o plánovaném podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem přitom ani nemohlo zesílit závažnost sdělení o podezření ze spáchání trestného činu, neboť její intenzita nebyla přímo úměrná vysokému služebnímu postavení osob, které měly být vyslechnuty, nýbrž byla dána jen důležitostí poznatků, na základě nichž vrchní státní zastupitelství započalo šetření za účelem zjištění skutečného účelu policejní reorganizace. Za této situace tedy již nebylo zapotřebí zveřejnit informaci o předvolání policejního prezidenta a jeho náměstka k podání vysvětlení, a to ještě navíc před provedením těchto úkonů.

[51] Naopak tímto sdělením médiím se těžiště pozornosti přesunulo právě k osobě policejního prezidenta a jeho náměstka. Ve vztahu k nim se sice kárně obviněný jen v obecné rovině zmiňoval, že by měli při podání vysvětlení uvést bližší podrobnosti k chystané organizační změně a objasnit, jakým způsobem a za jakých okolností byla připravována. Nicméně tato informace ve spojení se sdělením kárně obviněného o vysoké závažnosti podezření, že skutečným záměrem zamýšlené reorganizace celorepublikových policejních útvarů může být snaha zbavit se ředitele ÚOOZ a nezákonně získávat a dále nakládat s citlivými informacemi z neskočených trestních řízení, musela ve veřejnosti vzbudit dojem, že policejní prezident a jeho náměstek jakožto autoři uvedeného organizačního opatření jsou minimálně potencionálně podezřelí z páchání trestné činnosti a při podání vysvětlení budou mít alespoň z materiálního hlediska postavení podezřelých. Ostatně takto předmětnou informaci kárně obviněného sdělovací prostředky reflektovaly, jak vyplývá z monitoringu médií za období od 10. do 13. 6. 2016. Celkový kontext zveřejněné informace tedy nevyzněl tak, že by policejní prezident a jeho náměstek měli podávat vysvětlení v pozici obdobné jako u svědka, jak uvedl kárně obviněný ve své obhajobě.

[52] V důsledku poskytnutí informace o plánovaném podání vysvětlení v rámci šetření skutečného účelu reorganizace celostátních policejních útvarů před provedením těchto úkonů a sdělením údajů umožňujících zjištění totožnosti dotčených osob tak byli policejní prezident a jeho náměstek vystaveni difamujícímu účinku. Oproti obhajobě kárně obviněného je přitom nutné zdůraznit, že tímto postupem bylo zasaženo do osobnostních práv policejního prezidenta a jeho náměstka i přes jejich postavení veřejně známých a činných osob zastávajících nejvyšší posty v policejním sboru a přestože měli být vyslechnuti ke skutečnostem, které souvisely s výkonem jejich veřejné funkce. Informace navozující dojem, že jsou alespoň potencionálně podezřelí ze spáchání trestného činu, jehož se měli dopustit v rámci plnění svých služebních povinností, totiž nepochybně mohla zasáhnout do jejich osobní i profesní cti a dobré pověsti, a to bez ohledu na to, zda o takové újmě sami hovořili.

[53] Není tedy v tomto směru žádný důvod odlišovat trestní věci, v nichž se provádí šetření poznatku nasvědčujícího spáchání trestného činu jednotlivcem v rámci jeho soukromých záležitostí, od případů, ve kterých se prošetřuje podezření z trestné činnosti veřejně činné osoby při výkonu její funkce. U obou těchto skupin dotčených osob totiž v důsledku zveřejnění informací umožňujících zjištění jejich totožnosti dochází k narušení soukromí, popření zásady presumpce neviny a difamujícího účinku. Ten je ostatně

v posuzované trestní věci zcela zřejmý, neboť v ní šetření poznatku o podezření ze spáchání trestného činu bylo skončeno jeho založením bez přijetí dalšího opatření, aniž by byly alespoň zahájeny úkony trestního řízení. Proto na počátku šetření okolností reorganizace policejních útvarů s celostátní působností, kdy bylo podezření ze spáchání trestného činu ve vztahu k policejnímu prezidentu a jeho náměstku velmi nekonkrétní, si měl být kárně obviněný tohoto možného výsledku dané trestní věci vědom a o to pečlivěji zvažovat, zda k odvrácení akutní hrozby, kterou v uvedeném organizačním opatření spatřoval, nepostačí jen obecně formulované sdělení bez poskytnutí informací umožňujících zjištění totožnosti osob.

[54] Ze shora uvedených důvodů tedy zveřejněním informace o plánovaném podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem bylo zasaženo do jejich soukromí, aniž by tento následek byl nezbytně nutný k dosažení účelu, který kárně obviněný medializací posuzované trestní věci zamýšlel. Za této situace k poskytnutí informace o předvolání uvedených dvou osob k podání vysvětlení neexistoval žádný veřejný zájem. Zákaz zveřejňování informací umožňujících zjištění totožnosti osob v přípravném řízení je totiž pravidlem, které může být případně prolomeno jen v případech nezbytnosti takového postupu. Není-li však kritérium potřebnosti splněno, není možné v rámci testu proporcionality uplatnit jeho poslední hledisko a přistoupit k poměřování závažnosti veřejného zájmu s právem na ochranu soukromí dotčené osoby a případně obecně prospěšný zájem upřednostnit, jak vyplývá i z judikatury Ústavního soudu (srov. kupř. jeho nálezy ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94, a ze dne 12. 3. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 83/06).

[55] Je tedy možné shrnout, že zveřejnění informace o předvolání policejního prezidenta a jeho náměstka k podání vysvětlení neodůvodňoval veřejný zájem, v důsledku čehož nebyly splněny zákonné podmínky pro použití výjimky ze zákazu poskytování informací umožňujících zjištění totožnosti osob v přípravném řízení. Kárně obviněný tedy poskytnutím této informace veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků porušil ustanovení § 8a odst. 1 věty druhé a § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu.

[56] Podle ustálené judikatury kárných senátů Nejvyššího správního soudu však nesprávný právní názor vyslovený při aplikaci příslušné právní normy v zásadě nenaplňuje znaky skutkové podstaty kárného provinění.

[57] Podle rozhodnutí ze dne 30. 6. 2011, sp. zn. 11 Kss 9/2009, totiž „*zaujetí nesprávného názoru soudcem samo o sobě nemůže být kárným proviněním. Uvedené by bylo v rozporu s principem soudcovské nezávislosti. Za kárné provinění spočívající v ohrožení důvěry v odborné rozhodování soudů by patrně bylo možno označit zcela krajní situace, kdy by soudce např. úmyslně a opakovaně ignoroval pokyny soudu vyššího stupně, jimiž je vázán; projevoval neznalosti zcela základních, všeobecně známých právních pojmů, atd.*“. Také v rozhodnutí ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. 11 Kss 18/2011 se uvádí, že „*zaujetím nesprávného právního názoru nemůže být bez dalšího naplněna skutková podstata kárného provinění*“.

[58] Tuto myšlenku dále rozvedl kárný senát ve věcech soudců v rozhodnutí ze dne 22. 3. 2013, č. j. 16 Kss 6/2012 - 114, ve kterém nejprve uvedl, že „*jeden z nejdůležitějších právních principů, je princip, podle něhož soud zná právo (iura novit curia) a proto také Ústava stanoví, že soudce je při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou (čl. 95 odst. 1), což nelze rozumně vyložit jinak, než že soudce je vázán právem a platí tedy nevyvratitelná domněnka, že*

právo zná.“. Současně však podle tohoto judikátu „*nemůže platit, že každé rozhodnutí soudu, které bude např. v odvolacím či dovolacím řízení zrušeno jako protizákonné, by mělo nutně znamenat důvod k podání kárného návrhu proti soudci, který se na takovém rozhodnutí podílel. Právě proto, že proces nalézání práva může být komplikovaný, nejednoznačný a že právo není kauzální disciplínou přinášející jediné možné odpovědi, je tak důležitý systém opravných prostředků, který má možná pochybení soudů nižších stupňů co možná nejvíce eliminovat. Je pak věcí především účastníků řízení, zda těchto opravných prostředků v konkrétním případě využijí.*“. Kárný senát dále připustil, že „*za určitých okolností nezákonný postup či vydání nezákonného rozhodnutí, byť opřené o určitý právní názor, jako kárné provinění kvalifikováno být může, jelikož není sporu o tom, že se v konkrétním případě může jednat o zaviněné porušení povinností soudce, jímž soudce ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů ve smyslu ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.*“. K naplnění znaků skutkové podstaty kárného provinění by však podle kárného senátu musely ke zmíněné nezákonnosti přistoupit další okolnosti, a to kupříkladu nerespektování kogentního znění zákonné úpravy či bezdůvodné vědomé odmítání ustálené judikatury výše postavených soudů. Kárný senát tedy ve zmíněném rozhodnutí učinil obecný závěr, podle něhož „*nezákonný postup či vydání nezákonného rozhodnutí, odůvodněné jiným právním názorem, může představovat důvod pro zahájení kárného řízení s příslušným soudcem v zásadě pouze tehdy, pokud je z okolností případu patrno, že buď (1.) bylo porušeno jednoznačné znění aplikované právní normy, anebo (2.) nebylo respektováno zrušovací rozhodnutí výše postaveného soudu v konkrétní věci ... či (3.) existuje jednotná a ustálená judikatura nejvyšších soudů, kterou daný soudce odmítl akceptovat bez toho, aby svůj odlišný právní názor podepřel komplexní, racionální a transparentní konkurující argumentací.*“.

[59] Na tuto judikaturu navázal také kárný senát ve věcech státních zástupců. V rozhodnutí ze dne 10. 11. 2014, č. j. 12 Ksz 7/2014 - 91, dospěl při posuzování otázky kárné odpovědnosti státního zástupce za nezákonně vedené trestní stíhání k obdobnému závěru, podle něhož „*vedení trestního stíhání a podání obžaloby je tedy výrazem vnitřního přesvědčení veřejného žalobce o existenci potřebného stupně pravděpodobnosti spáchání trestného činu obviněným, za něž by státní zástupce v zásadě neměl být postihován, i když se podezření z trestné činnosti nakonec nepotvrdí. Ostatně proces nalézání práva může být komplikovaný a nejednoznačný. Právě proto, že ani trestní právo není kauzální disciplínou přinášející vždy jediný možný výsledek, je důležitý systém posouzení věci v jednotlivých fázích trestního řízení, v nichž lze eliminovat případná pochybení učiněná v předchozím stádiu. K nápravě nedostatků činnosti státního zástupce v trestních věcech by tak především mělo sloužit řízení před soudem, nikoliv podání kárného návrhu po právní moci zprošťujícího rozsudku. V opačném případě by totiž funkce veřejného žalobce byla mimořádně rizikovou záležitostí, jež by státní zástupce odrazovala od vedení trestního řízení ve skutkově složitých či právně sporných případech, u nichž existuje reálná možnost zproštění obžaloby. Zbavení státní zástupce odvahy stíhat a žalovat právě takové skutky by nepochybně představovalo velmi nežádoucí důsledek hrozby jejich postihu v kárném řízení za vynesení zprošťujícího rozsudku, který nelze připustit. Na základě těchto skutečností tedy vedení trestního stíhání a podání obžaloby, které byl obžalovaný soudem pravomocně zproštěn, může založit kárnou odpovědnost státního zástupce jen zcela výjimečně. Je tomu tak v případech, kdy státní zástupce flagrantně porušil své povinnosti postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně a spravedlivě při výkonu dozoru nad zachováním zákonnosti přípravného řízení, případně i v následném řízení před soudem. Při vynesení zprošťujícího rozsudku podle § 226 písm. b) trestního řádu může k tomuto excesu*

dojít například tehdy, když je někdo bezdůvodně stíhán pro skutek, který podle zcela jednoznačného znění aplikované právní normy nemůže být trestným činem, nebo když je stíhán pro skutek, který podle ustálené judikatury vrcholných soudů není trestný a odlišný právní názor nebyl policejním orgánem ani státním zástupcem ničím zdůvodněn. Zproštění obžaloby z důvodu, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, může založit kárnou odpovědnost i tehdy, kdyby se státní zástupce v trestní věci vůbec nezabýval základními skutkovými a právními otázkami, bez nichž nemohl uvažovat o právní kvalifikaci skutku jako trestného činu, nebo kdyby si ve vztahu k nim neopatřil naprosto žádné důkazy ani nenavrhl soudu jejich provedení. Ve všech těchto hypotetických případech by totiž bylo trestní stíhání obviněného vedeno zcela nedůvodně, což by představovalo natolik závažné a hrubé pochybení státního zástupce, že by nepostačovala náprava v řízení před trestním soudem a muselo by být přistoupeno k jeho postihu v kárném řízení.".

[60] Princip subsidiarity kárného postihu, podle něhož lze kárnou odpovědnost dovozovat jen v závažných případech, v nichž nepostačuje uplatnění mechanismů dohledu a řízení v soustavě státního zastupitelství, aplikoval kárný senát ve věcech státních zástupců i v rozhodnutích ze dne 16. 9. 2010, č. j. 12 Ksz 3/2010 - 83, ze dne 28. 2. 2017, č. j. 12 Ksz 7/2016 - 134, ze dne 9. 3. 2015, č. j. 12 Ksz 13/2014 - 71, ze dne 13. 4. 2015, č. j. 12 Ksz 1/2014 - 107, ze dne 10. 11. 2015, č. j. 12 Ksz 2/2015 - 78, ze dne 14. 2. 2017, č. j. 12 Ksz 4/2016 - 142, a ze dne 21. 3. 2017, č. j. 12 Ksz 8/2016 - 81.

[61] Jestliže tedy kárné právo představuje prostředek *ultima ratio*, dochází při nesprávné aplikaci právní normy k naplnění znaků skutkové podstaty kárného provinění jen výjimečně v excesivních případech. Navrhovatel přitom v návrhu na zahájení kárného řízení vysvětlil, proč skutek v něm uvedený není podle jeho názoru možné považovat za případ akceptovatelného jiného právního názoru na aplikaci příslušných ustanovení trestního řádu. Proto se nelze ztotožnit s tvrzením kárně obviněného, že podání kárného návrhu vykazuje jisté prvky libovůle, neboť navrhovatel svého oprávnění kárného žalobce kvůli odlišnému výkladu zákona doposud nikdy nevyužil. Nicméně kárný senát ve shodě s kárně obviněným dospěl k závěru, že v posuzované trestní věci nedošlo k excesu při výkladu aplikovaného znění § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu.

[62] Předně je třeba zdůraznit, že toto ustanovení je formulováno naprosto obecně, neboť blíže nevymezuje neurčitý právní pojem veřejného zájmu, jak již bylo zmíněno. Neobsahuje tedy výčet jednotlivých veřejných zájmů ani kritéria, jež by orgány činné v trestním řízení měly v rámci testu proporcionality zohlednit při rozhodování, zda veřejný zájem odůvodňuje zveřejnění informací o trestním řízení a zda převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby. Ze znění § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu není dále zřejmé, zda lze veřejný zájem na poskytnutí informací o trestním řízení odůvodnit veřejnou funkcí dotčené osoby a šetřením poznatku, zda v souvislosti s jejím výkonem nedošlo k spáchání trestného činu. Ostatně absenci legální definice pojmu „veřejný zájem" při uveřejňování informací z trestního řízení si je vědom i samotný zákonodárce, který zamýšlí tento nedostatek odstranit, což je zřejmé z již citované závěrečné zprávy parlamentní vyšetřovací komise zřízené k prověření úniků informací z živých trestních věcí. Jestliže tedy kárně obviněný dospěl k závěru o splnění zákonných podmínek pro použití výjimky ze zákazu zveřejňování informací umožňujících zjištění totožnosti osob v přípravném řízení, jedná se

z pohledu kárného senátu o právní názor sice nesprávný, který byl učiněn v důsledku nedostatečného zohlednění hlediska potřebnosti uvedeného postupu v rámci provedení testu proporcionality dvou v kolizi stojících hodnot, avšak nikoliv o právní názor extrémní.

[63] Dále je zapotřebí zohlednit, že otázku zveřejňování informací z trestního řízení z důvodu veřejného zájmu v podstatě neřeší žádná judikatura vysokých soudů a blíže se jí nezabývá ani odborná literatura, což ostatně shledal i kárný senát při posuzování této kárné věci. Výklad pojmu veřejného zájmu obsaženého v § 8d odst. 1 větě druhé trestního řádu, který by byl pro kárně obviněného závazný, nebyl učiněn ani v žádném vnitřním předpise státních zastupitelství.

[64] Rovněž je nutné vzít v úvahu časový faktor. Kárně obviněný měl totiž velmi málo času na zvážení rozsahu a potřebnosti všech zveřejněných informací z hlediska účelu, který tím sledoval, neboť předmětná reorganizace policejních sborů s celostátní působností měla být podepsána ve stejný den, ve kterém poskytl médiím jednotlivé rozhovory. Tato skutečnost mu tedy nepochybně objektivně bránila v důkladnějším posouzení jednotlivých kritérií testu proporcionality při úvaze o možnosti aplikace § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu.

[65] Z těchto důvodů není možné dospět k závěru, že by kárně obviněný zveřejněním informace o podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem svévolně vybočil z mezí stávající soudní praxe nebo doktríny. Nyní posuzovaná kárná věc je tak odlišná od případu řešeného v rozhodnutí ze dne 25. 4. 2017, č. j. 12 Ksz 1/2017 - 35, v němž státní zástupkyně byla shledána vinnou ze spáchání kárného provinění, jehož se dopustila vedením trestního stíhání pro skutky, které podle jednoznačného znění aplikované právní normy a ustálené judikatury evidentně nemohly naplnit znaky skutkové podstaty trestných činů, a následným podáním návrhu soudu na vzetí obviněného do vazby soudci, jemuž bylo vyhověno. Oproti této předchozí kárné věci je totiž v daném případě zřejmé, že nesprávný výklad toliko obecně formulovaného a tím i poněkud nejasného znění příslušného ustanovení trestního řádu, jež obsahuje výjimku ze zákazu zveřejnění informací umožňujících zjištění totožnosti osob, nemůže představovat závažné a hrubé pochybení kárně obviněného, které by odůvodňovalo jeho kárný postih. Při opačném posuzování případů aplikace právní normy státními zástupci, která je později shledána nesprávnou, by se postupně státní zastupitelství stalo pouhým souborem anonymních a opatrných úředníků, kteří by se obávali podstupovat jakékoliv větší riziko při výkonu své funkce, což kárný senát ve věcech státních zástupců nemůže ani tentokrát připustit.

V. Závěr

[66] Lze tedy shrnout, že kárně obviněný porušil ustanovení § 8a odst. 1 věty druhé a § 8d odst. 1 věty druhé trestního řádu, když dne 10. 6. 2016 poskytl několik rozhovorů pro různé sdělovací prostředky, v nichž se v souvislosti s podezřením, že chystaná reorganizace policejních útvarů s celorepublikovou působností může mít motivaci trestněprávní povahy, zmínil také o plánovaném podání vysvětlení policejním prezidentem a jeho náměstkem a tím zveřejnil informace umožňující zjištění totožnosti dotčených osob. Nesprávná aplikace těchto právních norem však neměla excesivní povahu, která by dosahovala intenzity kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

[67] S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněného státního zástupce, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněného zprostil návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce, neboť skutek v něm uvedený není kárným proviněním.

[68] Vzhledem k tomuto zprošťujícímu výroku by měl kárně obviněný podle § 19 odst. 3 téhož zákona nárok vůči státu na náhradu nákladů účelně vynaložených v souvislosti s tímto kárným řízením. Bezprostředně po vyhlášení rozhodnutí se však kárně obviněný tohoto nároku výslovně vzdal, a proto již kárně senát o něm nebude rozhodovat samostatným rozhodnutím.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 12. září 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců